

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Ustawodawcza

Data posiedzenia: 17 lutego 2010 r.

Nr posiedzenia: 278

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Zientarski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 listopada 2009 r. (sygnatura akt S 7/09) w związku z wyrokiem z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącym ustawy – Kodeks postępowania karnego (*sygnatura akt SK 46/08*).
 2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2000 r. dotyczącego ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy o pracownikach samorządowych (*sygnatura akt K 35/99*).
 3. Rozpatrzenie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2008 r. dotyczącego ustawy o ochronie granicy państwowej (sygnatura akt S 4/08) w związku z wyrokiem z dnia 30 września 2008 r. dotyczącym ustawy – Prawo lotnicze (*sygnatura akt K 44/07*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Stanisław Gogacz, Leon Kieres, Bohdan Paszkowski, Grażyna Sztark, Marek Trzeciński, Piotr Zientarski;
 - zaproszeni goście:
 - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
 - radca w Departamencie Spraw Parlamentarnych Agnieszka Mordwińska;
 - przedstawiciele Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Katarzyna Konieczko, Marek Jarentowski, Michał Gil i Szymon Giderewicz.

Przebieg posiedzenia:

- Ad. 1** Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 listopada 2009 r. (sygnatura akt S 7/09) wydanego w związku z wyrokiem z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącym ustawy – Kodeks postępowania karnego (sygnatura akt SK 46/08) omówiła Katarzyna Konieczko. We wskazanym wyroku, ze względu na zakres zaskarżenia i wzorce kontroli wskazana w skardze konstytucyjnej, Trybunał uznał, że zastosowanie aresztu tymczasowego w wyniku rozpatrzenia przez sąd okręgowy zażalenia prokuratury na postanowienie sądu rejonowego jest zgodne z konstytucją. Nie będąc już związany ramami skargi Trybunał Konstytucyjny stwierdził w omawianym postanowieniu, że obowiązkiem ustawodawcy jest wypracowanie mechanizmu gwarancyjnego dla osoby pozbawianej wolności w wyniku tymczasowego aresztowania, zastosowanego w wyniku decyzji sądu odwoławczego w następstwie zażalenia prokuratora wniesionego na postanowienie sądu rejonowego odmawiające zastosowania tymczasowego aresztowania. W takim wypadku można rozważyć podjęcie inicjatywy ustawodawczej, która przyznałaby osobie tymczasowo aresztowanej – we wskazanej sytuacji – zażalenie na zastosowanie tymczasowego aresztowania, rozpatrywane przez inny, równorzędny skład sądu okręgowego, który zastosował aresztowanie. Tego rodzaju „odwołanie poziome” od postanowienia sądu okręgowego do innego równorzędnego

składu takiego sądu dotyczyć powinno tylko sytuacji, gdy zastosowanie aresztu tymczasowego następuje przez sąd odwoławczy, uwzględniający zażalenie prokuratora na odmowę aresztowania, zawartą w postanowieniu sądu pierwszej instancji.

Ponieważ żaden podmiot nie wystąpił z inicjatywą ustawodawczą w tym zakresie przewodniczący komisji Piotr Zientarski przedstawił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu wykonanie tego orzeczenia.

Komisja jednogłośnie przyjęła przedstawiony wniosek (4 głosy „za”).

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy został upoważniony senator Piotr Zientarski.

Konkluzja Komisja wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 2 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2000 r. dotyczącego ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy o pracownikach samorządowych (sygnatura akt K 35/99) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski. Wyjaśnił, że TK orzekł, że zaskarżone przepisy (art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych oraz art. 10 ust. 1 pkt 5 Ustawa z 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych) w zakresie, w jakim stwarzają podstawę do rozwiązania w drodze wypowiedzenia stosunku pracy z kobietą wcześniej niż z mężczyzną, są niezgodne z art. 32 (ogólnej zasady równości) i art. 33 Konstytucji (zasadą równości praw kobiet i mężczyzn).

Zaskarżone przez Rzecznika Praw Obywatelskich unormowania pozwalają państwowemu lub komunalnemu (samorządowemu) pracodawcy rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z mianowanym urzędnikiem państwowym lub z mianowanym pracownikiem samorządowym od chwili osiągnięcia przez takiego pracownika wieku emerytalnego, jeżeli spełniał on pozostałe warunki nabycia prawa do emerytury. Tym samym odwrotną stroną uprzywilejowania pracownika kobiety – niższego wieku emerytalnego (60 a nie 65 lat) – było w tym wypadku ryzyko wcześniejszej niż w przypadku mężczyzny utraty pracy.

Zdaniem Trybunału, z punktu widzenia charakteru pracy urzędniczej, nie ma pomiędzy płciami tego rodzaju różnic biologicznych i społecznych, które uzasadniałyby zróżnicowanie wieku rozwiązania stosunku pracy kobiet i mężczyzn.

W celu wykonania wyroku Biuro Legislacyjne proponuje dokonanie dwóch zmian związanych z osiągnięciem wieku 65 lat (dla obu płci). Pierwsza polega na nadaniu nowego brzmienia art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy z 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych. Druga, ze względu na derogację zaskarżonego przepisu lecz pozostawienie przepisu przejściowego o podobnym brzmieniu w nowej ustawie o pracownikach samorządowych z 2008 r., proponuje nadać nowe brzmienie jej art. 55 ust. 1 pkt 4.

Ponieważ wyrok TK nie został dotychczas wykonany i żaden podmiot nie wystąpił z inicjatywą ustawodawczą mającą na celu wykonanie wyroku przewodniczący komisji Piotr Zientarski przedstawił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu wykonanie tego wyroku.

Komisja jednogłośnie przyjęła przedstawiony wniosek (6 głosów „za”).

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy została upoważniona senator Grażyna Sztark.

Konkluzja Komisja wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 3 Również postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2008 r. dotyczącego ustawy o ochronie granicy państwowej (sygnatura akt S 4/08) wydane w związku z wyrokiem z dnia 30 września 2008 r. dotyczącym ustawy – Prawo lotnicze (sygnatura akt K 44/07) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski.

Wskazał on, że w wyroku z dnia 30 września 2008 r. (K 44/07) TK stwierdził, że art. 122a ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze jest niezgodny z Konstytucją. Miesiąc po wydaniu wyroku, TK zasygnalizował, iż podobny przepis dopuszczający zniszczenie obcego cywilnego statku powietrznego nad terytorium RP zawarty jest w ustawie o ochronie granicy państwowej – art. 18b ust. 2 pkt 2 lub 3. Przepis ten dotyczy: 1) tylko statku obcego (zarówno cywilnego jak i wojskowego), 2) zarówno użytego do działań sprzecznych z prawem, jak i nie użytego do takich działań, lecz niewykonującego poleceń odpowiednich służb, 3) jeśli chodzi o statek cywilny – tylko

tego, który przekroczył granicę państwową (czyli startującego z zagranicy). TK zakwestionował jednak tylko środek polegający na zestrzeleniu w odniesieniu do statku cywilnego ze względu na użycie niedookreślonych wyrażeń: „względy bezpieczeństwa” i „działania sprzeczne z prawem”, co może powodować zbyt szeroką gamę zachowań. Narusza to zasadę poprawnej legislacji z art. 2 Konstytucji.

M. Jarentowski zaproponował, by w ustawie o ochronie granicy państwowej w art. 18b dokonać dwie zmiany: pozostawić w ust. 2 sam dotychczasowy pkt 1, co skutkować będzie stosowaniem przechwycenia zarówno do obcych statków cywilnych, jak i wojskowych oraz druga zmiana polegająca na pozostawieniu – w dodawanym ust. 2a – dotychczasowych środków z pkt 2 i 3 w dotychczasowym ust. 2 (łącznie ze zestrzeleniem), ale tylko w odniesieniu do obcych wojskowych statków powietrznych. Jednocześnie w systemie prawa pozostają normy pozwalające m.in. stosować odpowiednie środki w ramach stanu wyższej konieczności oraz wynikające z obrony koniecznej.

Ponieważ wyrok TK nie został dotychczas wykonany i żaden podmiot nie wystąpił z inicjatywą ustawodawczą mającą na celu wykonanie wyroku przewodniczący komisji Piotr Zientarski przedstawił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu wykonanie tego wyroku.

Komisja przyjęła przedstawiony wniosek większością głosów (4 głosy „za”, 1 wstrzymujący się).

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy został upoważniony senator Stanisław Gogacz.

Konkluzja Komisja wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.